

Zespół Szkół Technicznych im. Bohaterów Września w Jaśle

**Szkolny Program
Wychowawczy na rok szkolny
2016/2017**

Jaśło 2016

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem - o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich”

Jan Paweł II, Przemówienie w UNESCO (02.06.1980)

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Podstawa prawna	5
3. Cele oddziaływań wychowawczych	6
4. Obszary oddziaływań wychowawczych.....	7
5. Plan działań wychowawczych	8
6. Ewaluacja	27

Wstęp

Poglądy dotyczące wychowania oraz nauczania są bardzo zróżnicowane. Nie ulega wątpliwości, że wychowywanie rozumiane jako pomoc dorastającemu

pokoleniu w jego życiowym rozwoju, jest procesem bardzo złożonym i długotrwałym i ma ono dążyć za pomocą uporządkowanych działań do wywołania pozytywnych zmian psychicznych i fizycznych w osobowości młodego człowieka.

Współczesny człowiek musi radzić sobie z wyzwaniami zmieniającego się świata, a odpowiednie wychowanie pomaga sprostać wyznaczonym mu zadaniom. Istotną rolę w kształtowaniu młodego pokolenia odgrywa szkoła, która pozwala uczniom na poznanie samych siebie, zobaczenie swoich mocnych stron, ale także obszarów, nad którymi warto byłoby popracować. Umożliwia to zbudowanie twórczej i dojrzałej osobowości.

Szkolny Program Wychowawczy Zespołu Szkół Technicznych w Jaśle powstał jako odpowiedź na potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli, z uwzględnieniem obserwacji, dyskusji, rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami oraz przeprowadzanych w szkole ankiet i ewaluacji. Głównym jego celem jest stymulowanie rozwoju emocjonalnego i społecznego młodzieży, w taki sposób, aby ostatecznym efektem stało się wypracowanie u uczniów kultury, tolerancji, kreatywności i odpowiedzialności za własne postępowanie, a także zminimalizowanie i wyeliminowanie zachowań destrukcyjnych, niszczących godność osobistą ich samych oraz innych ludzi. Fundamentalną wartością na której szkoła będzie opierać swoje działania jest drugi człowiek – jego oczekiwania, potrzeby, prawo do odmiennych myśli oraz poglądów oraz przede wszystkim szacunek i empatia w stosunku do innych ludzi, co pozwoli przygotować młode pokolenie do pełnienia ról społecznych, jak również kształtować właściwe postawy wobec wspólnego dobra, wartości uniwersalnych oraz dorobku kulturowego.

Podstawa prawna

- *Ustawa z dnia 7.09.1991 r. o Systemie Oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 oraz z 2016 r. poz. 35, 64, 195, 668 i 1010)*
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 1379)*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. Nr 67, poz. 756, z 200 r. Nr 79, poz. 845 oraz z 2002 r. Nr 121, poz. 1037 i z 2009 r. Nr 131 poz. 1079 z późniejszymi zmianami).*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 21.05.2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. nr 61 poz. 624 z późniejszymi zmianami).*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).*
- *Konwencja o Prawach Dziecka ratyfikowana przez Polskę w 1991 r.*
- *Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późniejszymi zmianami).*
- *Statut Szkoły.*

Cele oddziaływań wychowawczych

- Budowanie dobrych relacji między nauczycielami i uczniami.
- Kształtowanie dobrych relacji między nauczycielami i rodzicami uczniów.
- Konstruktywna współpraca uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły z pedagogiem szkolnym w realizacji zadań wychowawczych.
- Budowanie pozytywnych relacji między uczniami.
- Wpajanie uczniom właściwych zasad ubioru i zachowania się, a także poprawnego i kulturalnego korzystania ze słowa.
- Kształtowanie wśród uczniów postaw patriotycznych oraz szacunku dla symboli narodowych i religijnych, a także dla dorobku kulturowego Europy i świata.
- Aktywne uczestniczenie uczniów w życiu szkoły i środowiska lokalnego.
- Kształtowanie u uczniów postaw altruistycznych i humanitarnej solidarności.
- Rozwój intelektualny, emocjonalno-moralny i duchowy uczniów.
- Przestrzeganie przez uczniów statutu i regulaminów szkolnych.
- Wychowanie prozdrowotne uczniów i nauczanie ich dbałości o środowisko własnego życia oraz środowisko szkoły.
- Pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności we współpracy ze specjalistami i instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach profilaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.
- Kształtowanie właściwych postaw wobec własnej płciowości, a także szacunku wobec wartości życia i rodziny.
- Przygotowanie młodzieży do umiejętnego zaplanowania swojej przyszłości zawodowej i podjęcia zatrudnienia w wybranym przez siebie miejscu pracy.

Obszary oddziaływań wychowawczych

- Relacja nauczyciel – uczeń.
- Relacja nauczyciel - rodzic (opiekun prawny ucznia).
- Uczeń, rodzic, nauczyciel, pracownik szkoły a pedagog szkolny.
- Wzajemne relacje uczniów w klasie i w szkole.
- Kultura osobista i kultura języka uczniów.
- Patriotyzm i tolerancja.
- Uczeń – obywatel.
- Altruizm i solidarność.
- Osobowość ucznia.
- Prawo w życiu szkolnym.
- Zdrowie i ekologia.
- Pomoc i doradztwo adekwatne do potrzeb i sytuacji uczniów.
- Wychowanie prorodzinne.
- Poradnictwo zawodowe (rynek krajowy i Unii Europejskiej).

Plan działań wychowawczych na rok szkolny 2016-2017

1. RELACJA NAUCZYCIEL – UCZEŃ.

Cel: *Budowanie dobrych relacji między nauczycielami i uczniami.*

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Nabywanie i ćwiczenie umiejętności wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none">– Warsztaty dla nauczycieli;– Szkolenia Rady Pedagogicznej;– Czytanie literatury fachowej;– Wzajemna wymiana doświadczeń między nauczycielami;– Rozmowy i dyskusje w czasie zebrań Rady Pedagogicznej.	W miarę potrzeb Cały rok	Dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny.
2.	Kształtowanie u uczniów właściwego zachowania względem siebie i nauczycieli.	<ul style="list-style-type: none">– Rozmowy z uczniami w czasie zajęć z wychowawcą;– Spotkania z pedagogiem szkolnym;– Spotkania z psychoterapeutą;– Wszystkie lekcje i zajęcia szkolne;– Wycieczki i imprezy szkolne;– Prowadzenie przez ucznia sprawiającego problemy wychowawcze – zeszytu właściwego zachowania, przez okres wyznaczony przez dyrektora szkoły.	Cały rok W miarę potrzeb	Dyrekcja, wychowawcy, katecheci, pedagog szkolny, nauczyciele.
3.	Przestrzeganie zasad dobrego zachowania w szkole i poza nią.	<ul style="list-style-type: none">– Właściwe reagowanie nauczycieli na nieodpowiednie zachowanie uczniów;– Stosowanie nagród i kar przewidzianych statutem szkoły;– Współpraca z policją i strażą miejską.	Cały rok	Dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy.
4.	Wspieranie uczniów mających trudności w nauce.	<ul style="list-style-type: none">– Zajęcia z wychowawcą;– Rozmowy indywidualne i grupowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami, wychowawcami.	Na bieżąco cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny.

2. RELACJE NAUCZYCIELI Z RODZICAMI (OPIEKUNAMI PRAWNYMI UCZNIÓW).

Cel: *Kształtowanie dobrych relacji między nauczycielami i rodzicami uczniów.*

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Współpraca z rodzicami w zakresie informowania ich o wynikach w nauce dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> – Wywiady; – Spotkania grupowe dyrekcji z rodzicami; – Rozmowy telefoniczne; – Wezwania listowne i poprzez dziennik elektroniczny; – Spotkania i rozmowy indywidualne lub grupowe z rodzicami. 	Na bieżąco przez cały rok	Wychowawcy, dyrekcja, pedagog szkolny, nauczyciele.
2.	Budowanie poczucia wspólnoty rodziców i szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> – Systematyczne kontakty z Radą Rodziców; – Dyskusje, wspólne rozmowy; – Pomoc rodziców w organizowaniu imprez szkolnych, – Zapraszanie rodziców na rozpoczęcie oraz zakończenie roku szkolnego, a także inne uroczystości szkolne. 	Na bieżąco przez cały rok	Dyrekcja, nauczyciele, katecheci, pedagog szkolny.
3.	Wspieranie rodziców w wychowywaniu dzieci i pomoc w rozwiązywaniu problemów.	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkania indywidualne i grupowe z dyrekcją i wychowawcami klas; – Spotkania indywidualne i grupowe z pedagogiem szkolnym; – Spotkania z zaproszonymi gośćmi, np. psychoterapeutą. 	W miarę potrzeb	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog szkolny, inni nauczyciele.

3. UCZEŃ, RODZIC, NAUCZYCIEL, PRACOWNIK SZKOŁY A PEDAGOG SZKOLNY.

Cel: *Konstruktywna współpraca uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły z pedagogiem szkolnym w realizacji zadań wychowawczych.*

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Rozpoznawanie i diagnozowanie środowiska	<ul style="list-style-type: none"> – Przeglądanie dokumentacji szkolnej; – Przeprowadzenie badań 	Wrzesień/ październik	Pedagog szkolny, nauczyciele,

	wychowawczego i sytuacji socjalno-bytowej uczniów przy współpracy z wychowawcami klas.	ankietowych przez wychowawców klas pierwszych oraz ich analiza i wyciągnięcie wniosków do dalszej pracy; – Rozmowy z wychowawcami klas, nauczycielami, rodzicami, uczniami; – Kontakt z ośrodkami pomocy społecznej.	W miarę potrzeb	wychowawcy.
2.	Wspomaganie rodziców w procesie wychowania dzieci.	– Spotkania indywidualne z rodzicami; – Porady dla rodziców w zakresie rozwiązywania trudności wychowawczych w rodzinach i życiu szkolnym; – Pomoc w organizowaniu pomocy specjalistycznej; – Udział w wywiadówkach.	Cały rok W miarę potrzeb	Pedagog szkolny, wychowawcy.
3.	Wdrażanie uczniów do samowychowania, odpowiedzialności za własną naukę oraz poprawa frekwencji młodzieży na zajęciach szkolnych.	– Zajęcia integracyjne w klasach; – Rozmowy indywidualne z uczniami; – Zajęcia kształtujące odpowiednie postawy wobec nauki i szkoły; – Rozpoznawanie przyczyn słabej frekwencji w szkole; – Rozmowy z wychowawcami, nauczycielami; – Spotkania indywidualne i grupowe z rodzicami.	Cały rok	Pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy.
4.	Współpraca pedagoga z dyrekcją szkoły, wychowawcami klas, nauczycielami, samorządem szkolnym i higienistką.	– Systematyczne konsultacje w sprawach wychowawczych; – Udział młodzieży w działaniach profilaktycznych; – Konsultacje z higienistką w sprawach sytuacji zdrowotnej uczniów; – Respektowanie orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.	Cały rok	Dyrekcja, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele, higienistka.

5.	Dokonywanie okresowej oceny sytuacji wychowawczej w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> – Przygotowanie sprawozdań semestralnych dotyczących pracy pedagoga szkolnego w szkole i przedstawianie ich Radzie Pedagogicznej. 	Na koniec każdego semestru	Pedagog szkolny
6.	Rozpoznawanie warunków życia, nauki, spędzania wolnego czasu młodzieży, zauważanie i pomoc uczniom sprawiającym problemy.	<ul style="list-style-type: none"> – Analiza dokumentacji szkolnej; – Konsultacje z wychowawcami, nauczycielami, dyrekcją; – Rozmowy z rodzicami; – Spotkania indywidualne z uczniami; – Kontaktowanie się z ppp, policją, sądem itp. 	Na bieżąco W miarę potrzeb	Pedagog szkolny, nauczyciele, wychowawcy, katecheci.
7.	Rozwijanie umiejętności społecznych uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> – Prowadzenie warsztatów; – Zajęcia grupowe ćwiczące umiejętności: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Integracja i współdziałanie w grupie; ▪ Komunikacja interpersonalna; ▪ Asertywność; ▪ Radzenie sobie ze stresem; ▪ Empatia; ▪ Podejmowanie decyzji; ▪ Kształtowanie odpowiedzialności; ▪ Profilaktyka uzależnień i zapobieganie patologiom. 	W miarę potrzeb Na bieżąco, w miarę potrzeb	Pedagog szkolny, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie.
8.	Udzielanie wsparcia i pomocy wychowawcom pracującym z uczniami z zachowaniami problemowymi.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy z nauczycielami i wychowawcami pracującymi z dziećmi dyslektycznymi, przewlekle chorymi, sprawiającymi trudności wychowawcze. 	Cały rok – w miarę potrzeb	Pedagog szkolny.
9.	Wspieranie uczniów mających trudności w nauce.	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznavanie młodzieży z praktycznymi technikami efektywnego uczenia się; 	Na bieżąco, w miarę potrzeb	Wychowawcy, pedagog szkolny, inni nauczyciele.

		<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami (pomoc w budowaniu poczucia swojej wartości i wiary we własne możliwości); – Informowanie nauczycieli o opiniach i orzeczeniach wydanych przez ppp. 		
10.	Udzielanie uczniom pomocy w eliminowaniu napięć emocjonalnych wynikających z problemów rozwojowych, niepowodzeń szkolnych, trudności w kontaktach z rówieśnikami i rodzicami.	<ul style="list-style-type: none"> – Poradnictwo indywidualne dla młodzieży i rodziców; – Zajęcia grupowe rozwijające umiejętności społeczne uczniów; – Wzmacnianie poczucia własnej wartości i odpowiedzialności; – Spotkania z psychoterapeutą. 	Cały rok W miarę potrzeb	Pedagog szkolny.
11.	Wspieranie uczniów w rozwiązywaniu problemów wynikających z trudnej sytuacji rodzinnej.	<ul style="list-style-type: none"> – Indywidualne spotkania z uczniami, nauczycielami, rodzicami; – Zapewnienie możliwości kontaktowania się uczniów i rodziców z pedagogiem szkolnym; – Mediacje, wspólne rozmowy; – Współpraca z instytucjami pomocowymi. 	Cały rok, w miarę potrzeb	Dyrekcja, pedagog szkolny.
12.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i szeroko rozumianym trudnościom wychowawczym.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy z uczniami, rodzicami; – Systematyczne spotkania z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze; – Badania ankietowe dotyczące zachowań problemowych i uzależnień; – Przeprowadzanie zajęć z zakresu profilaktyki; – Przygotowywanie gazetek profilaktycznych. 	Cały rok W miarę potrzeb W miarę potrzeb	Dyrekcja, pedagog szkolny, wychowawcy, katecheci, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie.

13.	Przygotowywanie młodzieży do dojrzałego wyboru swojego zawodu.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia dla młodzieży dotyczące tematyki pracy i zawodu; – Gromadzenie i udostępnianie uczniom materiałów informacyjnych; – Przygotowywanie szkolnych gazetek tematycznych. 	Cały rok	Zespół ds. doradztwa zawodowego, wychowawcy, pedagog szkolny.
-----	--	---	----------	---

4. WZAJEMNE RELACJE UCZNIÓW W KLASIE I W SZKOLE.

Cel: *Budowanie pozytywnych relacji między uczniami.*

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Budowanie właściwej atmosfery w klasie.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia integracyjne w klasach pierwszych; – Wycieczki i imprezy klasowe i szkolne; – Zajęcia psychoedukacyjne; – Rozmowy z wychowawcami, pedagogiem szkolnym i pozostałymi nauczycielami. 	Cały rok	Wychowawcy i inni nauczyciele, pedagog szkolny.
2.	Kształtowanie poczucia wspólnoty klasowej i szkolnej.	<ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie wycieczek i imprez szkolnych; – Przygotowywanie akademii, audycji, gazetek tematycznych; – Wspólne uczestniczenie młodzieży w akcjach w szkole i poza szkołą; – Przygotowywanie i udział w konkursach i zawodach sportowych. 	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego i inni nauczyciele.

5. KULTURA OSOBISTA I KULTURA JĘZYKA UCZNIÓW.

Cel: *Wpajanie uczniom właściwych zasad zachowania się, ubioru oraz poprawnego i kulturalnego korzystania ze słowa.*

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Uwrażliwianie uczniów na potrzebę	<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy i dyskusje klasowe; 	Cały rok	Wychowawcy, pedagog

	kulturalnego zachowania się w szkole i poza nią.	<ul style="list-style-type: none"> – Lekcje religii; – Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie; – Zajęcia z pedagogiem szkolnym; – Pozostałe zajęcia lekcyjne. 		szkolny, nauczyciele poszczególnych przedmiotów.
2.	Kształtowanie postaw szczególnego szacunku dla kobiet i osób starszych.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia z wychowawcą; – Lekcje religii; – Zajęcia wychowania do życia w rodzinie; – Inne zajęcia lekcyjne; – Imprezy okolicznościowe. 	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, katecheci.
3.	Czuwanie nad poprawnością i „czystością” języka polskiego.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy i dyskusje klasowe; – Zajęcia przedmiotowe; – Zajęcia z pedagogiem; – Koła zainteresowań; – Kontakt z kulturą i sztuką; – Przestrzeganie zasad poprawnego zachowania, zawartych w statucie szkoły. 	Cały rok	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele poszczególnych przedmiotów.
4.	Kształtowanie poczucia estetyki – dbałość o ubiór i wygląd na co dzień oraz w czasie świąt i uroczystości szkolnych.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy z wychowawcą nt. dbałości o właściwy i stosowny ubiór na co dzień oraz odświętny strój w czasie świąt i uroczystości szkolnych. – Rozmowy i dyskusje klasowe; – Zajęcia przedmiotowe; – Zajęcia z pedagogiem; – Koła zainteresowań; – Kontakt z kulturą i sztuką; – Rozmowy z higienistką szkolną. 	Cały rok	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, higienistka szkolna.

6. PATRIOTYZM I TOLERANCJA.

Cel: *Kształtowanie wśród uczniów postaw patriotycznych oraz szacunku dla symboli narodowych i religijnych, a także dla dorobku kulturowego Europy.*

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozpoczynanie ważnych uroczystości szkolnych hymnem narodowym; – Akademie, inscenizacje, przedstawienia, audycje, konkursy; – Zajęcia z wychowawcą; – Udział pocztu sztandarowego w uroczystościach w szkole i poza szkołą; – Gazetki okolicznościowe; – Oflagowanie budynku i obejścia szkoły; – Zawody sportowe: „Mistrzostwa Szkoły w Lekkoatletyce pamięci Bohaterów Września”, „Turniej piłki siatkowej z okazji Święta Niepodległości”. 	<p>Na bieżąco związane z określonymi uroczystościami</p> <p>Cały rok</p> <p>Święta narodowe, uroczystości</p> <p>Wrzesień-listopad</p>	<p>Organizator imprezy</p> <p>Komisja humanistyczna</p> <p>Wychowawcy, opiekun Samorządu Szkolnego, wszyscy nauczyciele, administracja.</p> <p>Nauczyciele wychowania fizycznego</p>
2.	Wychowanie w duchu tolerancji religijnej i otwartości na inne wyznania i związane z nimi kultury wyznaniowe.	<ul style="list-style-type: none"> – Audycje tematyczne; – Rekolekcje szkolne; – Lekcje religii; – Zajęcia z wychowawcą; – Pielgrzymki; – Inscenizacje; – Gazetki okolicznościowe. 	Cały rok i odpowiednio do okoliczności	Katecheci, komisja humanistyczna, wychowawcy.
3.	Rozpowszechnianie informacji na temat dorobku kulturowego i naukowego cywilizacji europejskiej.	<ul style="list-style-type: none"> – Konkursy; – Gazetki tematyczne; 	W miarę potrzeb	Komisja humanistyczna, nauczyciele wiedzy o społeczeństwie.

7. UCZEŃ – OBYWATEL.

Cel: *Aktywne uczestniczenie uczniów w życiu szkoły i środowiska lokalnego.*

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Przygotowywanie do uczestnictwa w życiu społeczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> – Praca w samorządzie klasowym; – Praca w Samorządzie Szkolnym 	<p>Wrzesień</p> <p>Cały rok kalendarzowy</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Opiekun S. Szk.</p>

	obywatelskiego poprzez zaangażowanie uczniów w życie szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> i jego sekcjach; – Reprezentowanie szkoły na konkursach, zawodach pozaszkolnych; – Dbanie o wyposażenie pracowni i obejścia szkoły; – Akcje obywatelskie: np. „Sprzątanie Świata”. 	Rok szkolny wrzesień	Nauczyciele przedmiotu Wszyscy pracownicy szkoły, opiekun Samorządu Szkolnego, nauczyciele przedmiotów przyrodniczych.
2.	Tworzenie dobrych zwyczajów i obyczajów szkolnych.	<ul style="list-style-type: none"> – Aktualizowanie strony internetowej szkoły; – Organizowanie imprez szkolnych: np. wigilie klasowe. 	Na bieżąco Cyklicznie Zgodnie z kalendarzem szkolnym	Dyrekcja, nauczyciele informatyki. Opiekun Samorządu Szkolnego, wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego.
3.	Ukazywanie wartości „Małej Ojczyzny”.	<ul style="list-style-type: none"> – Udział w ważnych uroczystościach o charakterze lokalnym; – Spotkania autorskie; – Wycieczki krajoznawcze; – Wyjścia do muzeum i na wystawy; – Uczestniczenie w zebraniach rady miasta lub powiatu; – Udział w zawodach sportowych o zasięgu regionalnym; 	Związany z uroczystościami Cały rok Na bieżąco Zgodnie z harmonogramem Cały rok	Dyrekcja Komisja humanistyczna Wychowawcy, nauczyciele historii, nauczyciele wiedzy o społeczeństwie i wiedzy o kulturze. Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy.

8. ALTRUIZM I SOLIDARNOŚĆ.

Cel: Kształtowanie u uczniów postaw altruistycznych i humanitarnej solidarności.

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Uwrażliwianie uczniów na krzywdę drugiego człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie kwest pieniężnych i darów na cele humanitarne; 	W miarę potrzeb	Wychowawcy, opiekun Samorządu

		<ul style="list-style-type: none"> – Akcje charytatywne: – Szerzenie idei krwiodawstwa i transplantacji narządów oraz przeszczepów szpiku; – Pomoc koleżeńska; – Spotkania z zaproszonymi gośćmi. 	Na bieżąco	<p>Szkolnego.</p> <p>Opiekun PCK i HDK, opiekun Samorządu Szkolnego, wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie</p>
2.	Budzenie wrażliwości na piękno przyrody i szacunku dla niej.	<ul style="list-style-type: none"> – Audycje; – Wycieczki krajoznawcze; – Turystyka kwalifikowana; – Gazetki tematyczne. 	<p>Wrzesień- październik</p> <p>Na bieżąco przez cały rok</p>	Nauczyciel przedmiotów przyrodniczych, wychowawcy i inni nauczyciele

9. ROZWÓJ OSOBOWOŚCI.

Cel: *Rozwój: intelektualny, emocjonalny, moralny i duchowy uczniów.*

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Uświadamianie potrzeby poznania siebie.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy na zajęciach z wychowawcą i innych; – Dyskusje na lekcjach wychowania do życia w rodzinie, religii, podstaw przedsiębiorczości. 	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog szkolny, katecheci.
2.	Rozwijanie samoświadomości i wdrażanie do samooceny.	<ul style="list-style-type: none"> – Umożliwienie uczniom rozpoznania własnych umiejętności (gotowe testy sprawdzające wiedzę i umiejętności z określonego przedmiotu, a także testy opracowane samodzielnie przez nauczycieli oraz recenzje prac uczniów itp.) – Rozmowy i dyskusje z wychowawcami, zajęcia z wychowawcą; – Lekcje podstaw przedsiębiorczości; 	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog szkolny, katecheci.

		<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia wychowania do życia w rodzinie; – Lekcje religii. 		
3.	Kształtowanie wrażliwości uczuciowej.	<ul style="list-style-type: none"> – Dyskusje po obejrzeniu wybranych filmów, spektakli czy przeczytaniu wstrząsających informacji; – Zajęcia wychowania do życia w rodzinie; – Lekcje religii; – Włączanie uczniów do ogólnopolskich akcji. 	<p>Na bieżąco</p> <p>W miarę potrzeb</p>	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów humanistycznych, pedagog szkolny, katecheci.
4.	Ćwiczenie umiejętności oceny własnych zachowań.	<ul style="list-style-type: none"> – Dyskusje w grupie; – Indywidualne rozmowy; – Zajęcia z pedagogiem szkolnym; – Lekcje religii/ etyki. 	Cały rok	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, katecheci.
5.	Zachęcanie do planowania drogi samokształcenia.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia z wychowawcą na temat technik uczenia się i zapamiętywania. 	W miarę potrzeb	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele poszczególnych przedmiotów.
6.	Rozwijanie zainteresowań.	<ul style="list-style-type: none"> – Konkursy; – Turnieje; – Olimpiady; – Zawody sportowe; – Koła zainteresowań; – Wycieczki; – Wyjścia do kina, muzeum, teatru itp. 	Cały rok	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele poszczególnych przedmiotów.

10. PRAWO W ŻYCIU SZKOLNYM.

Cel: Przestrzeganie przez uczniów statutu i regulaminów szkolnych.

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Kształcenie nawyku szacunku dla prawa i jego przestrzegania.	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie ze statutem i regulaminami szkolnymi, a zwłaszcza: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wewnątrzszkolnym systemem oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów; ▪ Regulaminem wycieczek; 	<p>Wrzesień</p> <p>W miarę potrzeb</p>	Wychowawcy i nauczyciele przedmiotów maturalnych i zawodowych oraz nauczyciel podstaw przedsiębiorczości oraz inni nauczyciele organizujący wycieczki.

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regulaminem przeprowadzania egzaminu maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. 		
2.	Dyscyplinowanie uczniów w przestrzeganiu zasad zawartych w statucie szkolnym i regulaminach.	<ul style="list-style-type: none"> – Dyżury nauczycieli; – Zwracanie uwagi na niewłaściwe zachowywanie się oraz wpisywanie za nie punktów ujemnych do dziennika elektronicznego; – Sprawdzanie obuwia zamiennego. 	Cały rok	Nauczyciele i pracownicy szkoły.

11. ZDROWIE I EKOLOGIA.

Cel: *Wychowanie prozdrowotne uczniów i nauczenie ich dbałości o środowisko własnego życia oraz środowisko szkoły.*

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Kształtowanie postawy dbałości o własne zdrowie jako wartości dla człowieka i społeczeństwa.	<ul style="list-style-type: none"> – Prelekcje i pogadanki na zajęciach z wychowawcą; – Zajęcia sportowe; – Lekcje biologii; – Realizacja zadań sieci szkół promujących zdrowie – Lekcje religii. 	Na bieżąco	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego i biologii, higienistka, katecheci, pedagog szkolny i inni nauczyciele.
2.	Dbanie o czystość ciała i schludny wygląd.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia z wychowawcą; – Audycje; – Rozmowy z higienistką szkolną. 	Cały rok	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele, higienistka szkolna.
3.	Wdrażanie do racjonalnego żywienia.	<ul style="list-style-type: none"> – Lekcje biologii; – Lekcje wychowania fizycznego; – Rozmowy z higienistką szkolną; – Rozmowy z innymi nauczycielami. 	Na bieżąco W miarę potrzeb	Nauczyciele biologii i wychowania fizycznego, higienistka szkolna, inni nauczyciele.
4.	Kształcenie umiejętności korzystania z czasu nauki i aktywnego wypoczynku.	<ul style="list-style-type: none"> – Udział w zawodach szkolnych, pozaszkolnych, sportowych i innych; – Wycieczki turystyczne i programowe. 	Na bieżąco	Nauczyciele wychowania fizycznego, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wychowawcy.

5.	Kształtowanie postaw bezpiecznego zachowania w życiu codziennym oraz troski o bezpieczeństwo innych.	<ul style="list-style-type: none"> – Udział w Turnieju Motoryzacyjnym; – Turniej wiedzy pożarniczej; – Zajęcia z BHP; – Audycje i prelekcje na temat bezpieczeństwa; – Przeprowadzenie próbnej ewakuacji szkoły; 	Na bieżąco W miarę potrzeb	Nauczyciele przedmiotów mechanicznych i elektrycznych, wychowania fizycznego, podstaw przedsiębiorczości, wychowawcy, dyrekcja.
6.	Zachęcanie do korzystania z pomocy medycznej, psychologicznej i innych form wsparcia.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia z pedagogiem szkolnym; – Współpraca z higienistką szkolną; – Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną i innymi instytucjami pomocowymi. 	W miarę potrzeb	Pedagog szkolny, higienistka, wychowawcy, katecheci, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie.
7.	Zapoznanie uczniów, rodziców i nauczycieli ze szkodliwym działaniem substancji psychoaktywnych i formami pomocy osobom uzależnionym.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia z pedagogiem szkolnym; – Audycje, prelekcje; – Rozmowy indywidualne i grupowe; – Szkolenia Rady Pedagogicznej. 	Na bieżąco przez cały rok W miarę potrzeb	Pedagog szkolny, wychowawcy i inni nauczyciele.
8.	Poznanie współzależności między różnymi elementami środowiska oraz zrozumienie przyczyn i skutków integracji człowieka ze środowiskiem.	<ul style="list-style-type: none"> – Konkursy o tematyce ekologicznej; – Audycje ekologiczne. 	Na bieżąco	Nauczyciele biologii, geografii.
9.	Budzenie i rozwijanie szacunku do naturalnego środowiska człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> – Wpajanie nawyku dbania o czystość środowiska naturalnego, sortowania odpadów poprzez pogadanki, prelekcje; – Wycieczki krajoznawcze; – Zajęcia z wychowawcą i lekcje religii. 	Cały rok	Nauczyciele biologii, geografii, wychowawcy, inni nauczyciele, pedagog szkolny i katecheci.
10.	Organizowanie działań służących poprawie stanu	<ul style="list-style-type: none"> – Wpajanie nawyku dbałości o najbliższe otoczenie. 	Cały rok	Nauczyciele.

środowiska w najbliższym otoczeniu.			
-------------------------------------	--	--	--

12. POMOC I DORADZTWO ADEKWATNE DO POTRZEB I SYTUACJI UCZNIÓW.

Cel: Pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności we współpracy ze specjalistami i instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach profilaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Diagnozowanie sytuacji wychowawczej w szkole, wyłonienie uczniów problemowych i zapewnienie im właściwej pomocy i opieki.	– Stała współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądem, policją i innymi instytucjami pomocowymi (rozmowy, zajęcia indywidualne i grupowe, prelekcje, spotkania, dyskusje).	Cały rok w miarę potrzeb	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog szkolny.
2.	Organizowanie różnych form terapii dla uczniów.	– Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Badanie przyczyn zaburzeń zachowania; ▪ Prowadzenie indywidualnych konsultacji i poradnictwa dla młodzieży, nauczycieli i rodziców; ▪ Diagnoza specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu itp.; ▪ Spotkania z psychoterapeutą; ▪ Wspólna realizacja programów profilaktycznych. 	Cały rok W miarę potrzeb	Wychowawcy, pedagog szkolny.
3.	Wdrażanie uczniów do dojrzałego i samodzielnego podejmowania decyzji związanej z wyborem zawodu i podjęciem pracy zarobkowej.	– Współpraca z Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej w Krośnie (zajęcia dla klas maturalnych i trzecich ZSZ); – Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy (prelekcje); – Zajęcia poświęcone	W ciągu roku szkolnego W miarę potrzeb	Zespół ds. doradztwa zawodowego, pedagog szkolny.

		przygotowaniu młodzieży do aktywności społecznej i zawodowej.		
4.	Kształtowanie u uczniów postawy szacunku dla siebie i drugiego człowieka w świetle przestrzegania prawa.	– Współpraca z policją, strażą miejską i sądem (spotkania, rozmowy, prelekcje).	W miarę potrzeb przez cały rok	Dyrekcja, nauczyciele, pedagog szkolny.

13. WYCHOWANIE PRORODZINNE.

Cel: *Kształtowanie właściwych postaw wobec własnej płciowości, a także szacunku wobec wartości życia i rodziny.*

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Pomoc w rozwiązywaniu problemów i pokonywaniu trudności związanych z okresem dorastania i dojrzewania.	– Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie; – Zajęcia z wychowawcą; – Zajęcia z pedagogiem szkolnym.	Cały rok	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie i biologii.
2.	Kształtowanie umiejętności obrony własnej intymności i nietykalności seksualnej oraz szacunku dla ciała innej osoby.	– Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie; – Zajęcia z wychowawcą.	Cały rok	Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, wychowawcy, katecheci i nauczyciele etyki.
3.	Pomoc w kształtowaniu pozytywnego stosunku do płciowości i odnoszeniu jej do wartości nadrzędnych, takich jak poszanowanie życia, miłość, małżeństwo, rodzina, akceptacja i szacunek w relacjach międzypersonalnych.	– Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie; – Zajęcia z wychowawcą; – Lekcje religii/ etyki.	Cały rok	Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, wychowawcy, katecheci i nauczyciele etyki.
4.	Kształtowanie pozytywnych wzorców dojrzałego funkcjonowania w rodzinie.	– Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie; – Zajęcia z wychowawcą; – Lekcje religii/ etyki.	Cały rok	Nauczyciele wych. do życia w rodzinie, katecheci i wychowawcy.

5.	Nabywanie umiejętności korzystania ze środków masowego przekazu w sposób selektywny, umożliwiającą obronę przed ich destrukcyjnym oddziaływaniem na rozwój osobowy i życie rodzinne.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia psychoedukacyjne; – Spotkania z rodzicami; – Zajęcia z wychowawcą; – Lekcje religii/etyki. 	Cały rok W miarę potrzeb	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotów, katecheci i nauczyciele etyki.
----	--	---	---------------------------------	--

14. PORADNICTWO ZAWODOWE (RYNEK KRAJOWY I UNII EUROPEJSKIEJ).

Cel: Przygotowanie młodzieży do umiejętnego zaplanowania swojej przyszłości zawodowej i podjęcia zatrudnienia w wybranym przez siebie miejscu pracy.

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Przygotowanie uczniów do wykonywania zawodu.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia zawodowe; – Zajęcia praktyczne. 	Cały rok	Nauczyciele przedmiotów zawodowych.
2.	Przygotowanie młodzieży do dojrzałego wyboru własnej ścieżki zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia dla klas maturalnych i trzecich ZSZ – prowadzone przez doradców zawodowych Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej w Krośnie; – Przygotowanie gazetek tematycznych; – Gromadzenie i udostępnianie uczniom materiałów informacyjnych. 	W ciągu roku szkolnego Na bieżąco	Zespół ds. doradztwa zawodowego przy współpracy z Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej w Krośnie, nauczyciel podstaw przedsiębiorczości.
3.	Przygotowanie młodzieży do aktywności społecznej i zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia warsztatowe kształtujące umiejętności społeczne. 	W miarę potrzeb	Pedagog szkolny.
4.	Zapoznanie z przepisami prawa pracy na rynku krajowym i europejskim.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości; – Prelekcje przedstawiciela Państwowej Inspekcji Pracy. 	Cały rok W miarę potrzeb	Zespół ds. doradztwa zawodowego, nauczyciel podstaw przedsiębiorczości.

5.	Przygotowanie młodzieży do aktywnego i umiejętnego poszukiwania pracy.	– Zajęcia warsztatowe z zakresu metod i technik poszukiwania pracy oraz sztuki autoprezentacji podczas rozmów kwalifikacyjnych;	Cały rok	Wychowawcy, Zespół ds. doradztwa zawodowego, pedagog szkolny, nauczyciel podstaw przedsiębiorczości.
6.	Kształtowanie szacunku dla własnej i cudzej pracy.	– Zwracanie uwagi na poszanowanie i wartość pracy człowieka podczas prowadzenia zajęć i rozmów indywidualnych.	Na bieżąco	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, Zespół ds. doradztwa zawodowego.

Ewaluacja

Szkolny Program Wychowawczy ma charakter otwarty i poddawany będzie systematycznej ewaluacji w trakcie jego realizacji.

Ewaluacja zakładać będzie ocenę skuteczności osiągnięcia przyjętych w tym programie, przez nauczycieli i pracowników szkoły, celów oddziaływań wychowawczych.

Zakładane formy ewaluacji to:

- obserwacje uczniów i ocena zachowań,
- ankiety dla uczniów, rodziców,
- wywiady (z dyrekcją, Radą Rodziców),
- rozmowy z uczniami, rodzicami,
- analiza dokumentacji szkolnej;
- dyskusje podczas zebrań Rady Pedagogicznej.

Szkolny Program Wychowawczy przygotował zespół nauczycieli w składzie: *Alicja Kamińska, Marzena Olbrot, Edyta Rutyna, Jolanta Wierzbicka.*

W naszej pracy wykorzystaliśmy doświadczenia, rady i cenne wskazówki innych pracowników szkoły, które staraliśmy się uwzględnić w planie działań wychowawczych.